

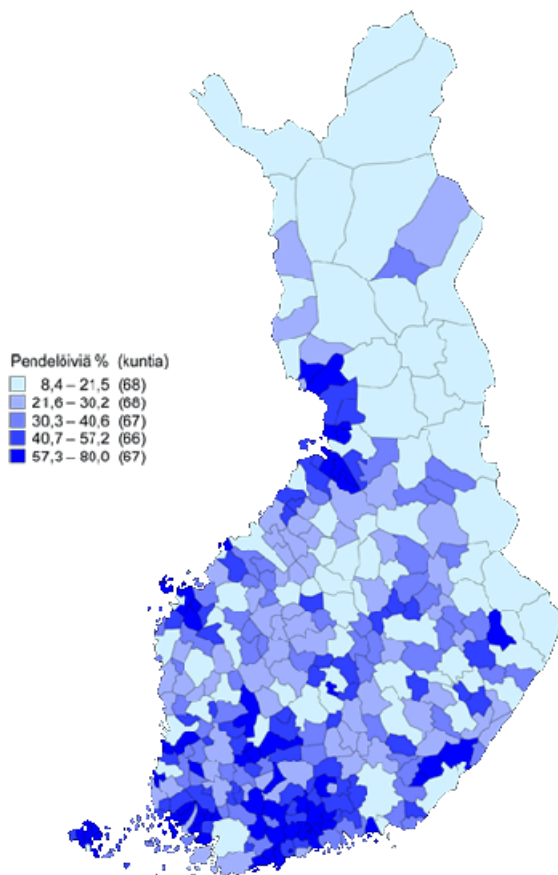
Työssäkäynti 2009

Toimiala, työnantajasektori ja työpaikat

Työllisistä joka kolmas pendelöi oman asuinkuntansa ulkopuolelle

Työllisistä noin joka kolmas pendelöi eli käy töissä oman asuinkuntansa ulkopuolella. Pendeliliikenne suuntautuu lähinnä suurimpiin kaupunkeihin ja keskuskuntiin. Suurimmista kaupungeista suhteellisesti eniten pendelöidään Vantaalle, jossa työssäkävivistä 56,9 prosenttia on ulkopaikkakuntalaisia.

Ulospendelöivien osuus (%) työllisistä kunnittain 31.12.2009

Pendelöijien osuuksissa on suurta vaihtelua kunnittain tarkasteltuna. Ulospendelöijien osuus työllisistä on suurin Kauniaisissa (80,0 prosenttia), Lemlandissa (79,3 prosenttia) sekä Ruskossa (76,6 prosenttia). Vähiten oman kunnan ulkopuolella käydään töissä Kuusamosta (8,5 prosenttia), Rovaniemeltä (9,0 prosenttia) sekä Raahesta (9,6 prosenttia).

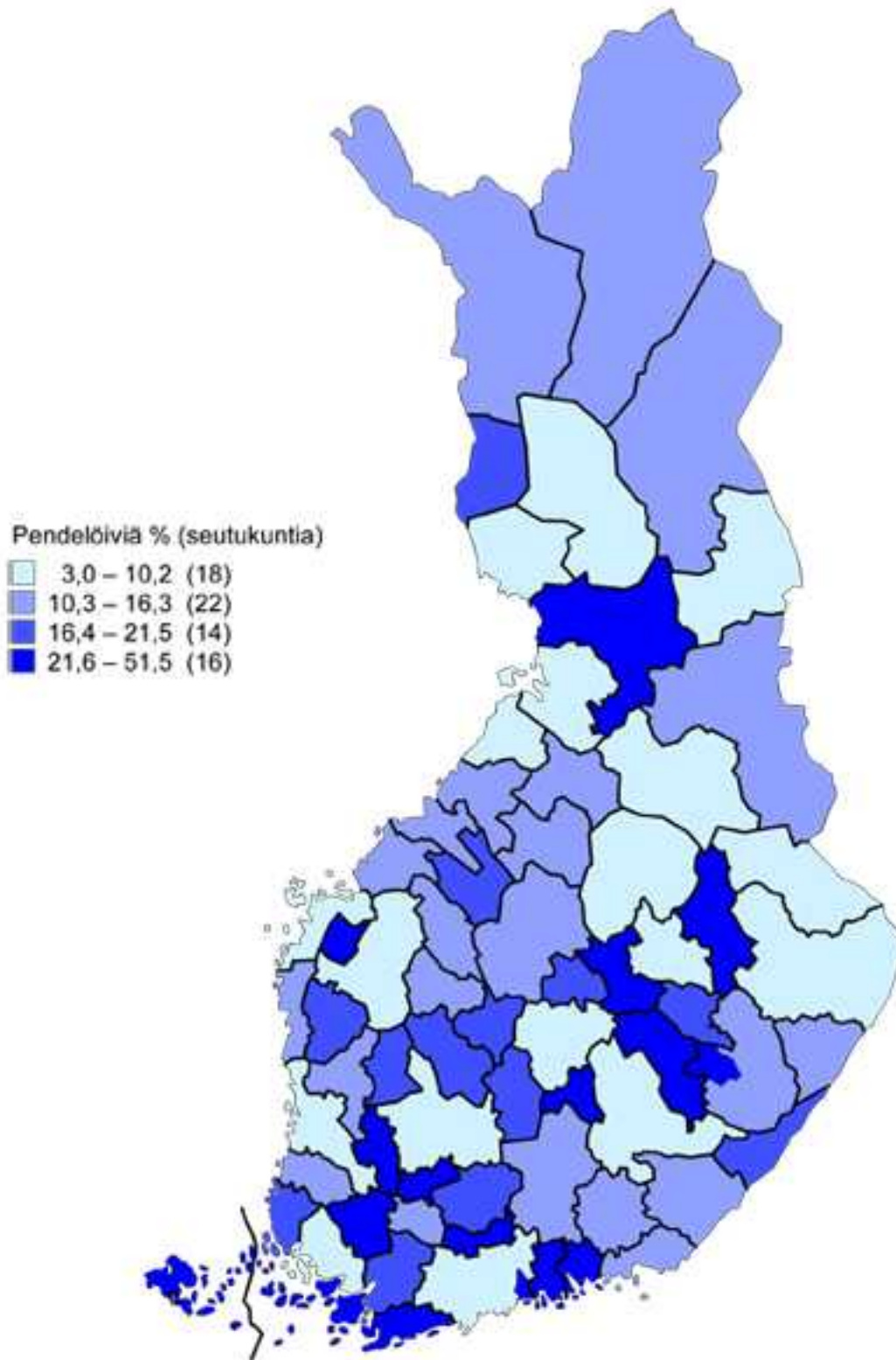
Myös kuntaan päin suuntautuvassa sisäänpendelöinnissä suurin osuus on Kaunisisissa (67,3 prosenttia alueella työssäkävivistä). Jomalassa, Raisiossa, Tuusulassa ja Pirkkalassa työssäkävivistä (sekä yksityinen että julkinen sektori) yli 60 prosenttia on kunnan rajojen ulkopuolelta pendelöiviä. Alhaisimmat sisäänpendelöivien osuudet (alle 10 prosenttia) ovat Kumlingessa, Brändöllä, Rovaniemellä, Suomussalmella, Kuusamossa ja Lieksassa.

Yhdeksän kymmenestä töissä omassa seutukunnassaan

Noin 90 prosenttia työllisistä työskentelee oman seutukuntansa alueella. Helsingin seutukunnasta pendelöidään selkeästi vähiten muihin seutukuntiin (3,1 prosenttia). Alhaisen ulospendelöinnin seutukuntia ovat myös Vaasa (6,8 prosenttia), Joensuu (7,0 prosenttia) sekä Kemi-Tornio (7,1 prosenttia). Työllisistä yli puolet käy töissä oman seutukuntansa ulkopuolella Ålands landsbygdistä sekä Kyrönmaalta.

Seutukuntiin suuntautuvassa pendelöinnissä suurimmat prosenttiosuudet ovat Mariehamns stadissa (55,2), Riihimäellä (27,3) ja Ålands landsbygdissä (24,0). Näissä seutukunnissa siis työskentelee suhteellisesti eniten muiden seutukuntien asukkaita.

Ulospendelöivien osuus (%) työllisistä seutukunnittain 31.12.2009

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työlliset, työpaikat ja pendelöinti seutukunnittain 2009.....	5
Laatuseloste: työssäkäyntitilasto.....	7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työlliset, työpaikat ja pendelöinti seutukunnittain 2009

Seutukunta	työlliset	työpaikat	ulospendelöivät	ulospendelöivät (%)	sisäänpendelöivät	sisäänpendelöivät (%)
Koko maa	2 289 975	2 289 975	236 235	10,3	236 235	10,3
011 Helsinki	683 396	716 933	20 898	3,1	54 435	7,6
014 Raasepori	18 763	16 448	4 041	21,5	1 726	10,5
015 Porvoo	26 395	22 588	8 696	32,9	4 889	21,6
016 Loviisa	7 755	6 745	2 505	32,3	1 495	22,2
021 Åboland-Turunmaa	9 813	7 956	3 341	34,0	1 484	18,7
022 Salo	26 557	26 933	4 341	16,3	4 717	17,5
023 Turku	135 932	136 178	13 805	10,2	14 051	10,3
024 Vakka-Suomi	13 062	12 149	2 698	20,7	1 785	14,7
025 Loimaa	15 488	13 281	4 719	30,5	2 512	18,9
041 Rauma	27 851	28 431	3 775	13,6	4 355	15,3
043 Pori	54 963	54 235	5 577	10,1	4 849	8,9
044 Pohjois-Satakunta	9 231	9 268	1 489	16,1	1 526	16,5
051 Hämeenlinna	39 872	37 766	7 758	19,5	5 652	15,0
052 Riihimäki	20 216	16 039	8 552	42,3	4 375	27,3
053 Forssa	14 258	14 003	2 296	16,1	2 041	14,6
061 Luoteis-Pirkanmaa	6 442	6 302	1 266	19,7	1 126	17,9
063 Etelä-Pirkanmaa	16 783	13 979	5 483	32,7	2 679	19,2
064 Tampere	160 164	161 775	13 465	8,4	15 076	9,3
068 Lounais-Pirkanmaa	10 824	9 741	2 837	26,2	1 754	18,0
069 Ylä-Pirkanmaa	9 799	9 826	1 649	16,8	1 676	17,1
071 Lahti	80 878	77 868	9 065	11,2	6 055	7,8
081 Kouvola	38 008	36 823	4 590	12,1	3 405	9,2
082 Kotka-Hamina	33 368	32 832	3 513	10,5	2 977	9,1
091 Lappeenranta	35 973	35 668	3 719	10,3	3 414	9,6
093 Imatra	15 986	15 197	2 646	16,6	1 857	12,2
101 Mikkeli	29 077	29 198	2 589	8,9	2 710	9,3
103 Savonlinna	18 124	17 563	1 929	10,6	1 368	7,8
105 Pieksämäki	12 297	11 294	2 657	21,6	1 654	14,6
111 Ylä-Savo	21 324	20 866	2 154	10,1	1 696	8,1
112 Kuopio	51 181	52 413	5 148	10,1	6 380	12,2
113 Koillis-Savo	6 861	6 087	1 685	24,6	911	15,0
114 Varkaus	12 021	11 987	2 138	17,8	2 104	17,6
115 Sisä-Savo	5 333	4 705	1 320	24,8	692	14,7
122 Joensuu	46 939	46 388	3 263	7,0	2 712	5,8
124 Keski-Karjala	6 806	6 687	1 027	15,1	908	13,6
125 Pielisen Karjala	7 902	7 786	795	10,1	679	8,7
131 Jyväskylä	72 276	71 285	7 242	10,0	6 251	8,8
132 Joutsa	2 041	1 808	546	26,8	313	17,3
133 Keuruu	4 571	4 396	931	20,4	756	17,2
134 Jämsä	9 404	9 375	1 540	16,4	1 511	16,1
135 Äänekoski	8 579	8 664	1 706	19,9	1 791	20,7
138 Saarijärvi-Viitasaari	11 510	10 874	1 608	14,0	972	8,9

Seutukunta	työlliset	työpaikat	ulospendelöivät	ulospendelöivät (%)	sisäänpendelöivät	sisäänpendelöivät (%)
141 Suupohja	9 506	9 029	1 657	17,4	1 180	13,1
142 Seinäjoki	51 863	51 493	5 038	9,7	4 668	9,1
144 Kuusiokunnat	8 749	8 447	1 370	15,7	1 068	12,6
146 Järviseutu	8 097	7 699	1 266	15,6	868	11,3
151 Kyrönmaa	7 453	4 351	3 833	51,4	731	16,8
152 Vaasa	41 844	45 676	2 842	6,8	6 674	14,6
153 Sydösterbotten	7 720	7 703	991	12,8	974	12,6
154 Jakobstadsregionen	20 569	20 249	2 248	10,9	1 928	9,5
161 Kaustinen	6 512	5 893	1 355	20,8	736	12,5
162 Kokkola	21 376	22 136	2 527	11,8	3 287	14,8
171 Oulu	93 053	92 824	7 418	8,0	7 189	7,7
173 Oulunkaari	7 749	6 430	2 622	33,8	1 303	20,3
174 Raahе	13 110	13 617	1 334	10,2	1 841	13,5
175 Haapavesi-Siikalatva	5 559	5 651	896	16,1	988	17,5
176 Nivala-Haapajärvi	10 790	10 266	1 701	15,8	1 177	11,5
177 Ylivieska	16 661	16 469	2 584	15,5	2 392	14,5
178 Koillismaa	7 645	7 567	716	9,4	638	8,4
181 Kehys-Kainuu	8 101	7 553	1 196	14,8	648	8,6
182 Kajaani	22 090	22 109	1 851	8,4	1 870	8,5
191 Rovaniemi	25 816	25 765	2 261	8,8	2 210	8,6
192 Kemi-Tornio	22 418	22 407	1 594	7,1	1 583	7,1
193 Torniolaakso	2 823	2 635	485	17,2	297	11,3
194 Itä-Lappi	6 116	5 820	840	13,7	544	9,3
196 Tunturi-Lappi	5 915	5 968	705	11,9	758	12,7
197 Pohjois-Lappi	6 730	6 572	758	11,3	600	9,1
211 Mariehamns stad	5 616	10 154	1 067	19,0	5 605	55,2
212 Ålands landsbygd	7 064	4 514	3 634	51,4	1 084	24,0
213 Ålands skärgård	1 007	638	444	44,1	75	11,8

Laatuseloste: työssäkäyntitilasto

Relevanssi

Työssäkäyntitilastossa tuotetaan keskeiset työssäkäyntiä koskevat tiedot vuosittain. Ennen vastaavia tietoja voitiin tuottaa ainoastaan väestölaskentavuosina. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Vuodesta 1993 lähtien on tuotettu myös ennakkotietoja työssäkäynnistä.

Tuotettavia tietoja ovat muun muassa väestön pääasiallinen toiminta, elinkeinonjakauma, ammattiasema, työpaikkojen lukumäärä, työpaikan sijainti, väestön ja työvoiman koulutus- ja tulotiedot. Tietoja voidaan tuottaa kaikilla hallinnollisilla aluejaoilla ja koordinaattipohjaisilla aluejaoilla (esim. postinumeroalueet, karttaruudut, kuntien osa-alueet).

Tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko, mutta tilasto sisältää myös kertymätietoja tilastovuoden ajalta (esim. tulotiedot, työ- ja työttömyyskuukaudet). Vuosilta 1990, 1993, 1995 ja 2000 on saatavissa tietoja ammatista ja sosioekonomisesta asemasta. Tiedot ammatista ja sosioekonomisesta asemasta on tuotettu vuosittain vuodesta 2004 lähtien.

Vuodesta 1993 lähtien työssäkäynnistä on tuotettu myös ennakkotietoja. Ennakkotietoja käytettäessä on kuitenkin otettava huomioon, että aineistojen keskeneräisyydestä johtuen ennakkotietojen mukaiset työllisten määrät poikkesivat vuoteen 2005 saakka lopullisista luvuista ± 1 prosenttia koko maan tasolla. Tällä hetkellä vaihtelu on 0,2–0,3 prosenttia. Kunnittain vaihtelu voi olla suurempaakin.

Menetelmäkuvaus

Työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto. Kunkin vuoden tilasto kattaa kaikki kyseisen vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Tilaston lähdeaineistoina käytetään lähinnä hallinnollisia rekistereitä ja muita rekisteripohjaisia tietoaaineistoja. Tilaston laatu onkin siten suoraan riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Suoraa tiedonkeruuta tapahtuu vain toimipaikkatietojen määrittämisessä monitoimipaikkaisten yritysten ja kuntien toimintayksiköiden palveluksessa oleville.

Yhteensä lopullisen työssäkäyntitilaston tilastotiedoston valmistumisessa käytetään noin 40 eri rekisterin tai tietoaaineiston tietoja. Keskeisimpiä näistä ovat:

- väestötietojärjestelmä (Väestörekisterikeskus)
- verotuksen eri aineistot
- yksityisen sektorin erilaiset työ- ja palvelussuhderekisterit
- valtion- ja kuntien palvelussuhderekisterit
- työministeriön työnhakijarekisteri
- Kansaneläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen eläkerekisterit
- eri opiskelijarekisterit
- pääesikunnan varusmiesrekisteri
- Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri ja julkisyhteisöjen rekisteri
- Tilastokeskuksen tutkintorekisteri

Rekistereiden lisäksi tehdään joitakin lomakekyselyitä:

- tiedustelu monitoimipaikkaisissa yrityksissä työskentelevien toimipaikoista
- kuntien toimintayksiköiden ja niiden monitoimipaikkaisuuden tiedustelu
- tiedustelu kunnan monitoimipaikkaisissa toimintayksiköissä työskentelevien toimipaikoista

Keskeistä järjestelmässä on se, että rekistereiden tunnusjärjestelmät ovat niin hyvät, että eri tietojen yhdisteleminen on mahdollista. Rekisterit voivat sisältää päällekkäistä tietoa, osin myös ristiriitaista tietoa. Olennaista on, että rekisterit täydentävät toisiaan ja päällekkäisyys toisaalta varmistaa sen, että järjestelmä ei ole niin haavoittuva; jos esim. työeläkejärjestelmästä ei saada tietoa työsuhteesta, voidaan tieto henkilön työllisyydestä päätellä verotuksen tietojen kautta.

Useat tiedot työssäkäyntitilastoon voidaan saada suoraan jostakin rekisteristä niitä juurikaan muuttamatta tai muokkaamatta. Tällaisia tietoja ovat esim. henkilön demografiset tiedot tai tulo- ja varallisuustiedot. Monia tietoja tuotetaan myös ns. rekisteriestimointimenetelmällä, jossa käyttämällä hyväksi samanaikaisesti useita rekisteriaineistoja määritellään jokaiselle henkilölle kunkin muuttujan arvo. Esimerkkinä tällaisesta muuttujasta on henkilön pääasiallinen toiminta. Sen päättelyssä tarvitaan tietoja henkilön iästä, työsuhteista, työttömyydestä, opiskelusta, eläkkeen saamisesta jne. Päättelysäännöt on muodostettu siten, että ne tuottavat mahdollisimman lähelle lomakepohjaisesti kerättyjen tietojen mukaisia tietoja. Päättelysääntöjen muodostamisessa on apuna käytetty aikaisempien väestölaskentojen tietoja ja rekisteritietoja samalta ajankohdalta. Päättelysääntöihin sisältyy myös eri aineistojen priorisointi niissä tapauksissa, kun tiedot ovat ristiriitaisia.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Suomessa rekisteripohjaisten tietojen luotettavuutta tutkittiin jo ennen päätöksentekoa rekisteripohjaiseen väestölaskentajärjestelmään siirtymisestä. Vuosien 1980 ja 1985 laskennoissa väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaavat tiedot kerättiin vielä lomakkeilla, mutta samanaikaisesti oli saatavilla myös rekisteripohjaisia tietoja. Vuoden 1980 väestölaskennassa tehtiin vertailututkimus 20 kunnan osalta ja vuoden 1985 väestölaskennan yhteydessä kaikkien kuntien osalta. Tutkimuksessa verrattiin rekisteripohjaisesti määriteltyä tietoa väestön pääasiallisesta toiminnasta ja ammattiasemasta lomakkeella kerättyyn tietoon. Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen osalta todettiin niin pieniksi, että päätös rekisteripohjaiseen tilastotuotantoon siirtymisestä voitiin tehdä.

Ensimmäisen kokonaan rekisteripohjaisen väestölaskennan yhteydessä vuonna 1990 tehtiin laaja luotettavuustutkimus. Näitä rekisteritilastoja verrattiin otospohjaisen lomaketiedustelun antamiin tietoihin. Otos käsitti noin 2 prosenttia rakennuksista, asunnoista ja henkilöistä. Luotettavuustutkimus osoitti, kuinka suurella osalla lomaketieto ja rekisteritieto poikkesivat toisistaan, mutta ei lopulta sitä kumpi tieto on oikea. Esim. usean työn tekijä ilmoittaa lomaketiedustelussa pääasialliseksi työkseen eri toimen kuin mihin rekisteripäättelyssä päädytään. Työssäkäyvä opiskelija tulee määritellyksi rekisteritiedoilla väistämättä työlliseksi, vaikka hän itse jättäisi työnsä kertomatta. Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei rekisteripohjaisten ja lomakepohjaisten tietojen ero ole suurempi kuin kahden lomakepohjaisen tiedon välinen ero. Vertailututkimuksia on julkaistu Tilastokeskuksen sarjoissa.

Tärkeimmäksi vuosittaisen rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston laadunvalvontamenetelmäksi on kehittynyt vuosittainen laadunvalvonta, joka perustuu työvoimatutkimuksen käyttöön vertailuaineistona. Myös vuoden 1995 ja 2000 väestölaskennan luotettavuustutkimus perustui työvoimatutkimuksen käyttöön vertailutietona.

Työvoimatutkimuksen käyttö vertailuaineistona toimii kahdella tasolla. Toisaalta seurataan näiden kahden menetelmän tuottamien tulosten tasoa ja toisaalta seurataan, miten hyvin yksikkötasolla menetelmät tuottavat samalla tavoin luokiteltua tietoa. Yksikkötason vertailu tehdään ristiintaulukoimalla työvoimatutkimuksen otosaineiston henkilöiden saman ajankohdan rekisteripohjaiset ja haastatteluun perustuvat tiedot pääasiallisesta toiminnasta ja toimialasta keskenään. Vertailuja on tehty vuodesta 1987 lähtien, jolloin poikkeamat analysoitiin varsin tarkkaan.

Usein poikkeamat ovat selitettävissä rekisterijärjestelmän ja haastattelumenetelmän eroilla eikä aina voida yksikäsitteisesti sanoa, kumpi menetelmä tuottaa oikean tuloksen eli välttämättä haastattelemallakaan saatu tieto ei ole absoluuttisen oikea. Usein todellisuudessa on niin, että henkilö itse tai haastattelija joutuu tekemään saman päätöksen ristiriitaisen informaation tilanteessa, johon rekisterimenetelmässä on laadittu yksikäsitteinen sääntö. Rekisterimenetelmän etuna on tällöin sen loogisuus, kone tekee ratkaisun aina samalla tavalla, kun taas saman informaation omaavat kaksi henkilöä voivat päätyä eri lopputulokseen.

Ajantasaisuus

Työssäkäyntitilasto tehdään vuosittain. Työssäkäyntitilaston henkilöperusjoukko kuvaa vuoden viimeisen päivän tilannetta. Tiedot henkilön toiminnasta ja työpaikasta ovat vuoden viimeiseltä viikolta. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esim. tulotiedot, työssäolo- ja työttömyyskuukaudet). Ennakkotiedot

valmistuvat noin 12 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Lopullisista tiedoista pääasiallinen toiminta ja ammattiasema valmistuvat noin 16 kuukautta ja loput tiedot noin 22 kuukautta viiteajankohdasta.

Saatavuus

Työssäkäyntitilaston kunnittaiset tiedot työllisistä, työpaikoista ja pääasiallisesta toiminnasta ovat saatavilla Tilastokeskuksen internet-sivuilta, maksuttomasta StatFin-tilastopalvelusta. Maksullisessa Väestötilastopalvelussa on eritellympää tietoa, myös kuntien osa-alueittain. Aineistoista tehdään myös eritysselvityksiä asiakkaan pyynnöstä.

Vuosina 1987-2001 työssäkäyntitilaston tietoja on julkaistu erillisissä työssäkäyntitilaston julkaisuissa. Viimeinen paperimuotoinen julkaisu, Työssäkäyntitilasto 2000-2001, sisältää työssäkäyntitilaston vuoden 2000 lopullisia ja vuoden 2001 ennakkotietoja.

Vertailukelpoisuus

Työssäkäyntitilaston laatiminen on aloitettu vuodesta 1987. Työssäkäyntitilaston perusjoukko ja määrittelyt ovat pysyneet suunnilleen samana vuodesta 1987 lähtien. Tilastossa käytetyt luokitukset ovat muuttuneet vuosien mittaan. Mm. toimialaluokitus on muuttunut vuonna 1993, 2001 ja 2007 ammattiluokitus vuonna 1995. Luokitusmuutokset vaikuttavat aikaisempien vuosien vertailtavuuteen, sillä täydellisiä avaimia ei kaikkien luokitusten välille voi rakentaa.

Myös muutokset lainsäädännössä vaikuttavat tilastojen vertailtavuuteen. Vuoden 1998 alusta tuli voimaan ns. pätkätyölaki, jolloin myös lyhyet työsuhteet tulivat eläkevakuutuksen piiriin. Tämä lisäsi työllisten määrää jonkin verran.

Vuodesta 2005 työeläkevakuutuksen piiriin kuuluvat 18-68 -vuotiaat, kun aiemmin työeläkevakuuttamisselvollisuus on alkanut jo 14-vuoden iästä lähtien. Tämä näkyy työssäkäyntitilastossa vuodesta 2005 alkaen nuorten työllisyyden vähenemisenä ja opiskelijoiden määrän kasvuna. Alaikäisten työssäkäyntiä ei pystytä rekisteritietojen perusteella luotettavasti tilastoimaan.

Apurahansaaajat vakuutetaan vuoden 2009 alusta lähtien maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) mukaisen lakisääteisen työeläketurvan piiriin, jolloin nämä määritellään yrittäjiksi.

Ennen vuotta 1987 väestön taloudellista toimintaa kuvaavia kuntatasoisia tietoja on tuotettu lomakepohjaisissa väestölaskennoissa (vuosilta 1950, 1960, 1970, 1975, 1980 ja 1985). Erot rekisteripohjaisesti ja lomakepohjaisesti tuotettujen tietojen välillä ovat osoittautuneet sen verran pieniksi, että vertailtavuutta ajassa voidaan pitää suhteellisen hyvänä muiden kuin em. luokitusmuutosten vuoksi.

Tilastossa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen luokitus- ja metatietopalvelujen kotisivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

Yhtenäisyys

Tietoja väestön toiminnasta saadaan myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksesta, joka on kuukausittain tehtävä otostutkimus. Tiedot poikkeavat keruutavasta ja työllisten päättelystä johtuen jonkin verran työssäkäyntitilaston tiedoista. Muun muassa työllisten määrä on työvoimatutkimuksessa joitakin prosentteja suurempi.

Työministeriö julkaisee tilastoa työttömien työnhakijoiden määrästä. Työministeriön työnhakijarekisterin tiedot kertovat työttömien työnhakijoiden määrän kuukauden viimeisenä arkipäivänä. Työssäkäyntitilaston tieto työttömyydestä perustuu työministeriön työnhakijarekisterin tietoihin. Siten työssäkäyntitilaston ja työministeriön luvut työttömyydestä ovat suhteellisen lähellä toisiaan

Lisätietoja

Jaana Huhta (09) 17342632

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma (09) 17343625

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Työssäkäyntitilasto 2009, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute